

Málþing um gæðaeftirlit kennslu og rannsókna hjá háskólum
Norræna húsið 27. nóvember 2009

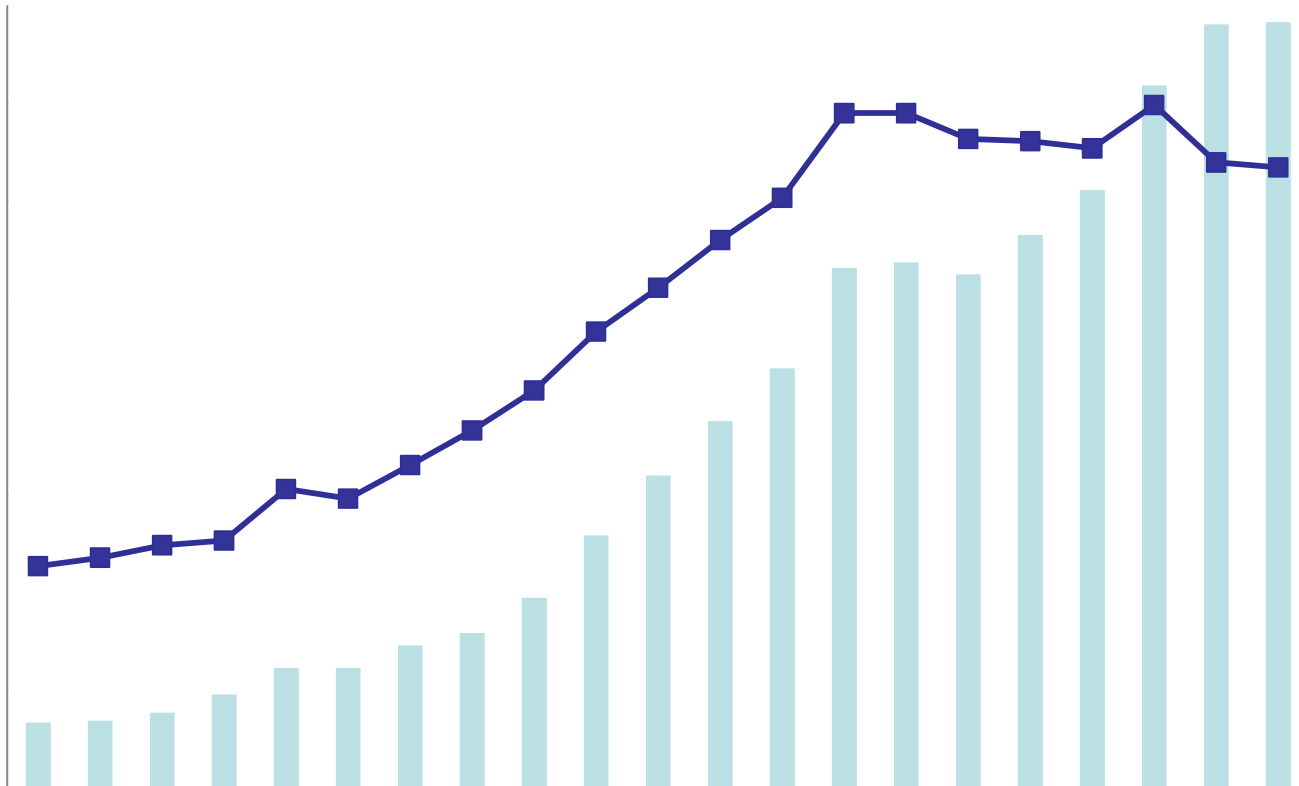
Gæði rannsókna – mikilvægi samkeppnissjóða

Unnur Þorsteinsdóttir forstöðumaður
erfðarannsóknadeildar ÍE

Útgjöld til rannsókna og þróunarstarfs (R&D) og hlutfall R&D af vergri landsframleiðslu (VLF), (verðlag ársins 2007 fyrir árin 1981 – 2008)

milljarðar ISK

100% / VLF

Útgjöld og fjármögnun á R&P árið 2005 eftir framkvæmdar- og fjármögnunaraðilum árið 2007

	Fyrirtæki	%	Sjálfs- eigna- stofnanir	%	Opinberar Rannsóknar- stofnanir	%	Mennta- stofnanir	%	Alls	%
Fyrirtæki	15.956	83,2	1	0,1	518	8,3	1.214	13,7	17.688	50,3
Sjálfs- eigna- stofnanir	-	-	248	28,6	-	-	36	0,4	284	0,8
Hið opinbera	1.037	5,4	291	33,5	5.434	86,8	6.869	77,8	13.631	38,8
Erlent fé	2.176	11,4	328	37,8	309	4,9	714	8,1	3.528	10
Alls	19.169	100	868	100	6.262	100	8.832	100	35.131	100
Hlutfall af heildarút- gjöldum (%)	54,6		2,5		17,8		25,1		100	

Tvær nefndir á vegum menntamálaráðherra

Verkefnastjórn vísinda og háskólamála

Nefnd erlendra sérfræðinga til að meta háskóla- og vísindakerfið og stuðning þess við nýsköpun

Hlutverk:

Að meta háskóla- og vísindakerfið og gera tillögur um breytingar sem stuðla að eflingu vísinda og háskóla með aukna skilvirkni og nýsköpun að leiðarljósi

Tillögur:

“ Í forgangsröðun fjárveitinga til rannsókna og nýsköpunar verði lagt til grundvallar að standa vörð um og efla samkeppnissjóðina...”

“...we recommend that the proportion of research funding open to competition should be increased”

Báðir hóparnir lögðu síðan ríka áherslu á að auka þyrfti sókn í erlenda samkeppnissjóði eins og Rammaáætlun EU og National institute of Health (NIH)

Hvað eru samkeppnissjóðir?

Sjóðir sem forgangsraða fjárveitingum byggt á jafningjamati (competitive peer-review process) – sérfræðingar á rannsóknasviðinu meta gæði styrksútsóknar

Matið felur í sér mat á:

Markmiðum/rannsóknarspurningum/nýnæmi

Hversu vel rannsóknin fellur að markmiðum/rannsóknarspurningum

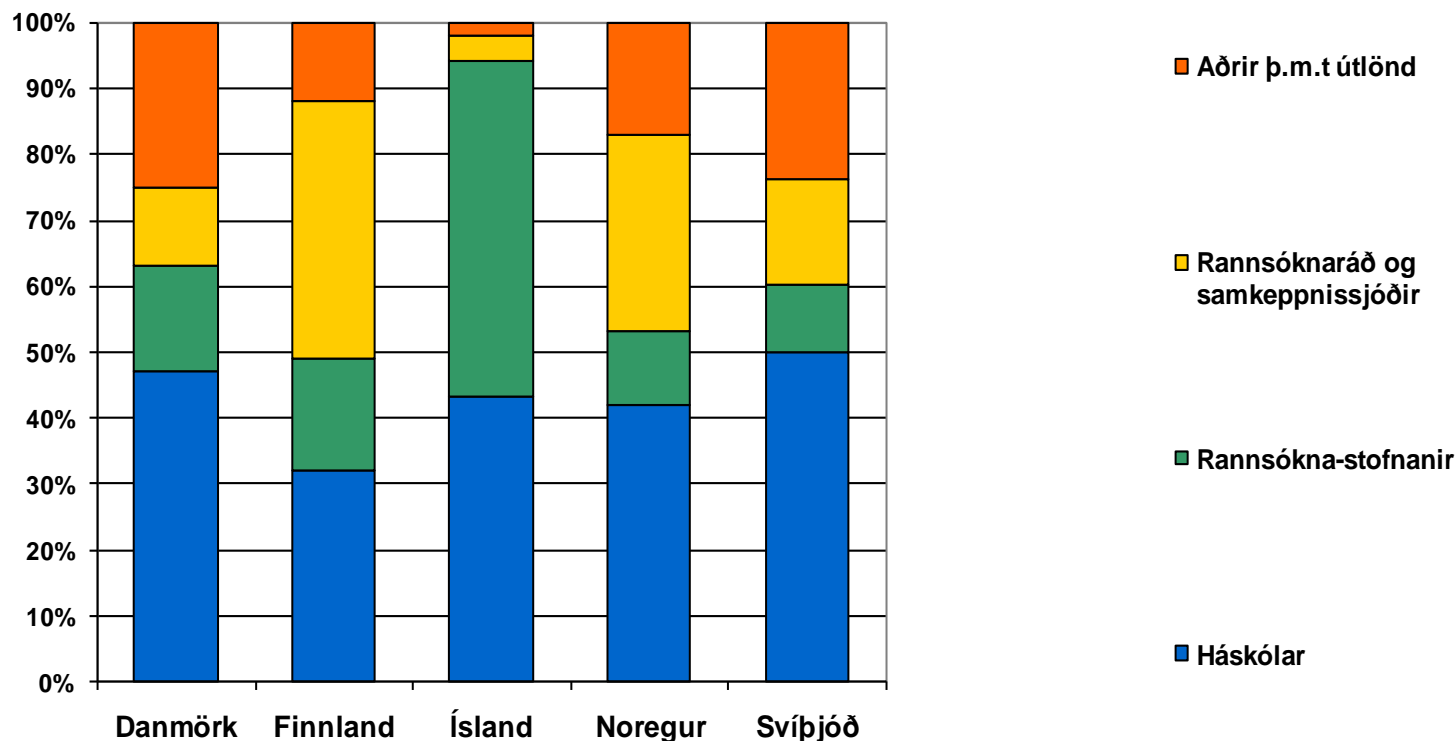
Rannsakendum og umhverfi þeirra – samvinna vísindamanna

Impact factor niðurstaðna

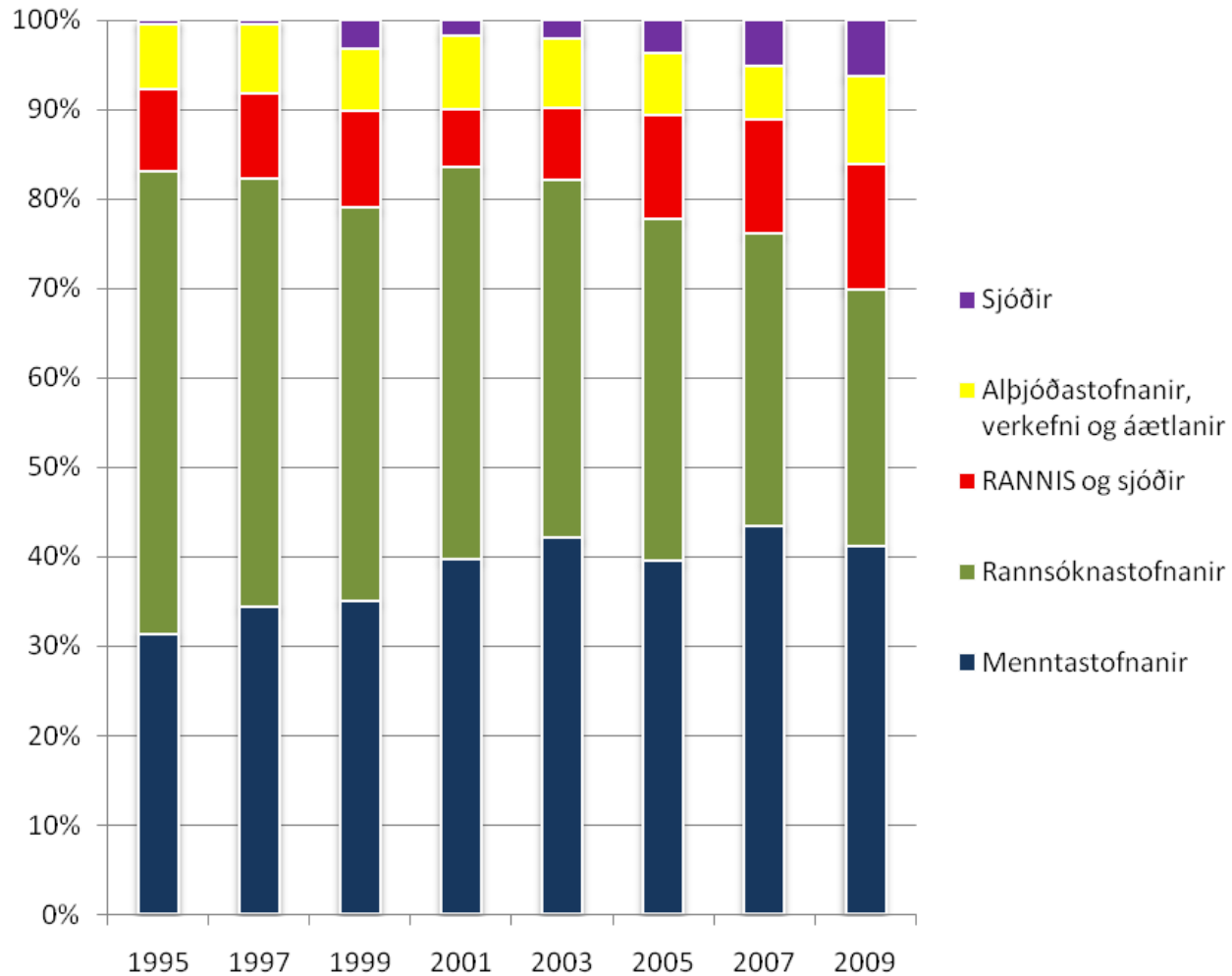
Jafningjamat tryggir að fjármagn fari í “bestu” rannsóknirnar og eykur gæði þeirra

Samanturður á ráðstöfun opinberra framлага til R&D innan norðurlandanna

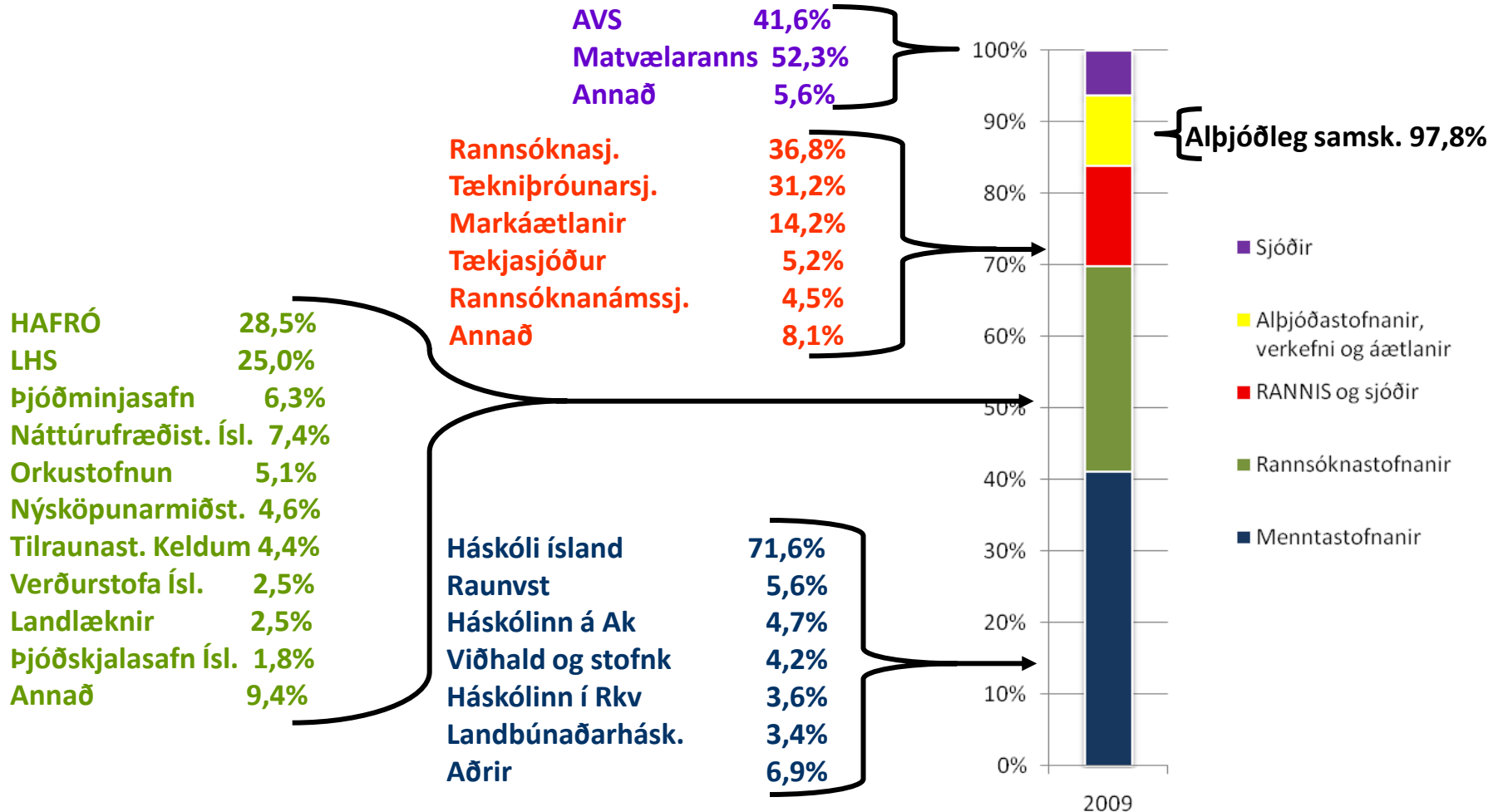
(byggt á tölum frá 2003)

Opinber framlög til R&D, þróunin frá 1995 til 2009

Dreifing opinberra framlaga til R&P 2009

Opinberar rannsóknastofnanir (36)

Landspítali-Háskólasjúkrahús
Þjóðminjasafn Íslands
Náttúrufræðistofnun Íslands
Tilraunastöð Háskólans að Keldum
Veðurstofa Íslands
Siglingastofnun Íslands
Ríkisspítalar
Landlæknir
Byggðastofnun
Námsgagnastofnun
Skógrækt ríkisins
Landgræðsla ríkisins
Þjóðskjalasafn Íslands
Sjúkrahús Reykjavíkur
Vegagerðin
Vinnueftirlit ríkisins
Þjóðhagsstofnun
Geislavarnir ríkisins
Heilbrigðisstofnun Suðurlands
Náttúruannsóknastöðin við Mývatn
Heilbrigðisstofnun Austurlands
Stofnun Vilhjálms Stefánssonar
Brunamálstofnun ríkisins
Landmælingar Íslands
Tryggingastofnun ríkisins
Hollustuvernd ríkisins
Löggildingarstofa
Listasafn Íslands
Umhverfisstofnun
Landbúnaðarstofnun
Rannsóknastofnun uppeldis- og menntamála
Lýðheilsustöð
Hagstofa Íslands, aðalskrifstofa
Manneldisráð
Fiskistofa

Rannsóknastofnanir atvinnuveganna (10)

- Hafrannsóknastofnunin
- Orkustofnun
- Rannsóknastofnun landbúnaðarins
- Rannsóknastofnun fiskiðnaðarins
- Skrifstofa rannsóknastofnana atvinnuveganna
- Iðntæknistofnun Íslands
- Veiðimálastofnun
- Rannsóknastofnun byggingariðnaðarins
- Nýsköpunarmiðstöð Íslands
- Bygging rannsóknastofnana sjávarútvegsins

Sjóðir aðrir en RANNÍS (14)

Aukið verðmæti sjávarfangs (AVS)
Nýsköpunarsjóður námsmanna
Fornleifasjóður
Rannsóknir í skógrækt í þágu landbúnaðar
Verkefnasjóður sjávarútvegs
Framleiðnisjóður landbúnaðarins
Eldi sjávardýra
Rannsóknir í þágu landbúnaðar
Orkusjóður
Átak til atvinnusköpunar
Rannsóknasjóður Vegagerðarinnar
Ofanflóðasjóður
Byggingarsjóður hafrannsóknaskips
Fóðursjóður

Hvað þarf að gera til að efla hlut R&B samkeppnissjóða á Íslandi og hvernig ber að stýra þeim?

- Einfalda sjóðakerfið og gera það gagnsærra – sameina sjóði – forsjá ein eða fáar stofnanir – Research Council (tengsl við erlenda samkeppnissjóði)
- Staðlað mat – alþjóðlegt gæðamat-vegna smæðar landsins, erlendir aðilar komi að jafningjamati varðandi alla styrki
- Skilgreina hvað telst vera R&B
 - Mismunandi skilgreiningar innan stofnana
 - Vöktun og þjónusturannsóknir
 - Gerð gagnagrunna
 - R&B
- Fjárframlög til rannsókna sem flokkast sem R&B að stærstum hluta í gegnum samkeppnissjóði
- Stækka þarf styrkina

Fjármagninu skal útdelt til vísindamanna (hópstjóri “principal investigator”) ekki til stofnana (hugmyndir koma frá vísindamönnum)

Stofnanir fá hlutdeild í styrk (overhead)
- Vísindin og þekkingarleitin sem eru í forgrunni ekki hagsmunabarátta einstakra kennara eða stofnana